

"Ümidlər Bakıyadır"

Azərbaycan BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasında (COP29) uğurla evsahibliyi etdi. COP29-un Bakıda keçirilməsi Prezident İlham Əliyevin uğurlu xarici siyasəti nəticəsində ölkəmizin beynəlxalq səviyyədə nüfuzunun günbəgün artdığını bir daha sübut etdi. Azərbaycanın belə nəhəng tədbirləri təşkil etmək üçün müasir infrastrukturaya və təhlükəsizliyə malik olmasını dünya ictimaiyyəti növbəti dəfə müşahidə etdi.

Azərbaycanın COP29-a uğurla evsahibliyi etməsi dünya mediasının da diqqət mərkəzindədir. Bir sıra beynəlxalq mətbuatda yayımlanan məqalələr və reportajlarda qeyd olunub ki, Bakıda keçirilən tədbir qlobal iqlim dəyişikliyi ilə mübarizəyə töhfə verəcək xüsusi hadisələr və təşəbbüslərlə yadda qalıb. Onlardan bəzilərini diqqətə çatdırırıq.

Dünyaca məşhur "Euronews" telekanalı hazırladığı sükjeti "Bakıda COP29: İnkişaf etməkdə olan ölkələr üçün maliyyələşdirmə və özəl sektor" başlığı ilə təqdim edib. Qeyd edilib ki, dünyanın hər yerindən gələn nümayəndələr qlobal temperaturun yüksəlməsinin qarşısını almaq yollarını tapmaq və Paris Sazişi çərçivəsində verilən vədləri yerinə yetirmək ümidi ilə Azərbaycan paytaxtında toplaşblar. Hazırkı sammit "maliyyə COP-u" adlandırılır, çünki 15 ildə ilk dəfə olaraq inkişaf etməkdə olan ölkələr üçün iqlim fəaliyyətinə dəstək məqsədilə maliyyələşdirmənin həcmi və strukturu araşdırılacaq.

Sükjetdə qeyd edilib ki, ölkələr həmçinin atmosferə zərərli emissiyaları məhdudlaşdırmaq üçün daha effektiv milli planların işlənilməsi üçün zəmin yaratmağa təşviq edilir. Ambisiyaları fəaliyyətə çevirmək əsas prioritet olaraq qalır. Bəs bu məqsədə necə çatmaq olar? Bu məsələ ilə bağlı COP29-un prezidenti Muxtar Babayev "Euronews" telekanalına deyib: "Biz bütün ölkələrin səylərini birləşdirməliyik, çünki yalnız konsolidasiya, bütün iştirakçıların yaxşı motivasiyası ilə uğur qazanmaq şansımız var. Hesab edirəm ki, Bakıda keçirilən tədbirin əsas rolu inkişaf etməkdə olan ölkələrlə inkişaf etmiş ölkələr arasında, Cənubla Şimal arasında, Şərqlə Qərb arasında əlaqə yaratmaqdır".

İtaliyanın "La Repubblica" qəzetinin yazısında Ciorcia Meloninin Azərbaycanı sülh naminə iqlim təşəbbüsünün bir hissəsi kimi qiymətləndirilən COP29-un sədrliyi kimi görməkdən məmnunluğunu ifadə etdiyi bildirilib. Baş nazirin İtaliyanın tək cə bərpəolunan mənbələrə deyil, həm də təbii qaz, bioyanacaq, hidrogen və karbonun tutulması və saxlanması diqqət yetirdiyini qeyd edib. Ciorcia Meloni COP29-da yeni iqlim maliyyəsi hədəfini qəbul etməyin əhəmiyyətini bildirib: "Ümidlər Bakıyadır. İnkişaf etmiş ölkələrin iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə çərçivəsində götürdükləri maliyyə öhdəliklərini yerinə yetirmələri gözlənilir. İnkişaf etməkdə olan ölkələr, xüsusilə də adaptasiya prioritetləri olan ölkələr layihələrini həyata keçirmək üçün maliyyə dəstəyinə ehtiyac duyurlar".

COP29 ilə bağlı mövzular Malayziya mediasında da geniş işıqlandırılıb. "Bernama" milli xəbər agentliyi Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Kuala Lumpur şəhərinin merini qəbul etməsi barədə məlumat yayıb. Bu barədə xəbər Malayziyanın digər media qurumlarının səhifələrində də yer alıb.

"Astro Awani International" televiziya kanalı Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev ilə geniş müsahibə əsasında proqram yayımlayıb. Bundan başqa, Hikmət Hacıyevin Azərbaycanın "COP atəşkəsi" təşəbbüsü ilə bağlı məqaləsi "Astro Awani International" nəşrinin internet səhifəsində yerləşdirilib.

Ölkəmizin "COP atəşkəsi" təşəbbüsü ilə bağlı məlumatlar "New Straits Times" qəzetində də işıqlandırılıb. Qeyd edilib ki, COP29 iqlim dəyişikliyi ilə mübarizəyə yönəlmiş siyasətlərin müzakirəsi və həyata keçirilməsi üçün əvəzsiz platformadır. Bakı konfransının iştirakçıları iki həftə ərzində qlobal dekarbonizasiya hədəfi üçün yeni maliyyə resursları barədə müzakirə aparıblar. COP29-un əsas məqsədləri sırasında istixana qazlarının emissiyalarının azaldılması, qlobal istiləşmənin dramatik təsirlərinə uyğunlaşmaqda ən həssas ölkələrə dəstək olmaq üçün yeni maliyyələşdirmə mexanizmlərinin yaradılması var. Konfrans bir çox bölgələrdə təbii fəlakətlərə təkan verən qlobal temperaturun həyəcanverici artımına cavab vermək üçün unikal fürsət kimi qiymətləndirilib.

Yazılarda BMT-nin Baş katibi Antonio Quterreşin bu yaxınlarda qlobal istiləşmə və iqlim dəyişikliyi ilə bağlı dərhal hərəkətə keçmək üçün yeni çağırış etdiyi vurğulanıb. Qeyd edilib ki, ətraf mühit təşkilatları iqlim böhranı ilə mübarizənin həmişəkindən daha çox aktual olduğunu bildirirlər.

Moldovanın "Noi.md" xəbər portalında rus və rumın dillərində nəşr edilən "Moldova Prezidenti və Bakıda keçirilən COP29-un digər iştirakçıları Azərbaycanın iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə ideyalarını dəstəkləyirlər" sərəlvhəli məqalədə nüfuzlu beynəlxalq konfransın təşkili, müzakirə olunan strateji mövzular barədə məlumat verilib. Məqalədə bildirilir ki, Bakıda ilk günlərdə COP29-un iştirakçısı olan

ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının sammiti baş tutub və burada Moldova Prezidenti Maya Sandu da çıxış edib. Sandu qlobal ekoloji problemlərin həllində inkişaf etməkdə olan ölkələrə dəstək verilməsinin zəruriliyi ilə bağlı sessiyanın əsas doktrinasını alqışlayıb. "Yaşıl zona" ərazisində bütün maraqlı tərəflərin - fəallardan və özəl təşəbbüslərin tərəfdarlarından tutmuş iri biznes və dövlət qurumlarının nümayəndələrinə qədər çoxşaxəli ünsiyyəti təşkil olunur. "Mavi zona"da sessiyalar, görüşlər və sammitlər keçirilir.

Yazıda daha sonra qeyd olunub ki, müxtəlif ölkələrin onlarla prezident və digər yüksək vəzifəli şəxslərinin iştirak etdiyi tədbirdə Afrika, Latin Amerikası və xüsusilə kiçik ada dövlətlərindən olan ölkələr geniş nümayəndə ilə təmsil olunub. COP29-a evsahibliyi edən tərəfin əsas diqqəti ekoloji bərabərlik məsələsinə yönəlib. Forumun məqsədinə görə, həm karbohidrogenlərin istehlakında, həm də zərərli emissiyaların istehsalında lider olan inkişaf etmiş ölkələr iqlimə təzyiqə görə məsuliyyəti öz üzərinə götürməli və təbiətə dəyən zərərin ödənilməsində daha zəif ölkələrə kömək etməlidirlər.

Əslində, bütün COP konfranslarının məqsədi sənayedən əvvəlki dövrdə və 2015-ci il Paris Sazişinin tələb etdiyi kimi, karbon qazının miqdarını və qlobal temperatur artımını 1,5 dərəcə selsi ilə məhdudlaşdırmaqdır. Eyni zamanda, dövlət başçılarının, ətraf mühit fəallarının və ekspertlərin bəyanatlarına görə, COP29-dan bu problemin həlli istiqamətində konkret addımlar gözlənilir.

Almaniyanın bir sıra aparıcı media orqanı Bakının evsahibliyi etdiyi COP29-u geniş işıqlandırıb. "Bild", "ZDF Heute", "Deutsche Welle", "Tagesschau", "Freitag", "Sueddeutsche" və digər media qurumları Bakıda keçirilən dünya iqlim konfransına geniş yer ayırıb.

Türkiyənin "Şeni Şafak", "Akşam" qəzetlərində, "TRT Haber" telekanalında yayımlanan məqalə və reportajlarda COP29-un hazırda dünyada geniş münaqişə və böhranların, ciddi iqlim dəyişmələrinin yaşandığı dövrdə keçirilməsi xüsusi vurğulanıb. Dünyanın 200-ə yaxın ölkəsindən alim və siyasətçilərin bir araya gələrək qlobal istiləşmənin 1,5 dərəcənin altında saxlanması, iqlim dəyişmələrinə qarşı daha səmərəli mübarizənin aparılması ilə bağlı ciddi müzakirələr apardığı qeyd edilib.

İordaniyanın aparıcı media qurumları da Azərbaycanın evsahibliyi etdiyi BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına (COP29) aid çoxlu sayda xəbər və videomaterial yayımlayıb. Ölkənin "Petra" Dövlət İnformasiya Agentliyi, "The Jordan Times", "Al-Rai", "Əd-Dustur", "Ammon News", "Jordan News", "Roya News", "Al-Mamlaka" qəzet və saytlarında, eləcə də "Jordan Tv", "Roya Tv" və "Mamlaka Tv" televiziya kanallarında COP29 ilə bağlı silsilə məqalə və videomateriallar dərc edilib. Xəbərlərdə COP29 çərçivəsində keçirilən Liderlər Sammitində İordaniya Kralı II Abdullahı təmsil edən Vəliəhd Şahzadə II Əl-Hüseyn bin Abdullahın tədbirdəki çıxışı, həmçinin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə görüşü barədə məlumat verilib.

Bundan əlavə, COP29-un Bakıda yüksək səviyyədə təşkil edilməsi, iqlim dəyişmələrinə dair danışıqların uğurla nəticələnməsi və COP29-la bağlı təşəbbüslərin dəstəklənməsi ilə bağlı müsbət rəylər oxuculara təqdim olunub. Azərbaycanın dünyanın prioritet qəbul etdiyi "yaşıl enerji" layihələri ilə bağlı məlumat verilib, ölkəmizin bu sahədə təcrübəsinin dünyaya çatdırılması məsələləri geniş işıqlandırılıb.

**Hazırladı:
Elçin Cəfərov**